

Af Lenger (VS) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 13/3 84. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/3 84).

Formanden:

Jeg skal allerede her gøre alle de tilstedeværende opmærksom på, at der først vil blive stemt om eventuelle dagsordener i folketingets næste møde, nemlig tirsdag den 27. marts 1984.

Begrundelse

Lenger (VS):

Det bliver jo så spændende at se.

Da vi stillede denne forespørgsel, vidste vi ikke, at den ville komme på dagsordenen samme dag som lovforslag nr. L 116, L 118 og L 119, men da vi blev spurgt, om vi ville opretholde den, fandt vi egentlig, at det kunne være en god idé at få denne mulighed for at opsummere debatten om de tre lovforslag og for at se lidt på nogle hovedlinjer, og det kunne jo være, at der stod eventuelle ubesvarede spørgsmål tilbage.

Det gør der også. Lad mig lige summere op: i det, vi kalder lovforslag nr. L 116, indtager ministeren til låns 392,5 mill. kr. fra amtskommunerne i 1984. I nr. L 118 henter ministeren i første omgang 650 mill. kr. fra primærkommunerne og 350 mill. kr. fra amtskommunerne i 1985. I nr. L 119 henter ministeren til låns 2 mia kr. hos primærkommunerne i 1984. I alt taler vi altså om en inddragelse på ca. 2,4 mia kr. i 1984. I 1985 ved vi at 2 mia kr. betales tilbage til kommunerne, men samtidig nedsættes bloktilskuddene, så det netto kun bliver 1.350 mill. kr. I 1985 ved vi at ca. 130 mill. kr. betales tilbage til amtskommunerne, men bloktilskuddene nedsættes med 350 mill. kr., altså et underskud på 220 mill. kr. i 1985. Dette virker så meget desto mere som en straffeaktion – som det også er sagt tidligere – som netop indgrebet over for amtskommunerne er begrundet i, at de ikke har fulgt henstillingerne.

Vi mener ikke, det kan lade sig gøre at gennemføre de ting, regeringen har lagt op til, uden en nedgang i den kommunale aktivitet. Men nok så vigtigt er det – det er baggrunden for, at vi har stillet forespørgslen – at få oplyst, om kommunerne og amtskommunerne med det, vi ved om de tre lovforslag, og eventuelt også med det, der er på vej

om den kommunale momsfond, nu kan være sikre på, at indgrebene standser her, og at forudsætningerne for budgetterne for 1985 er kendt. Eller findes der yderligere oplysninger vedrørende regeringens eventuelle indgreb i den kommunale økonomi i 1985, som ministeren planlægger, men som vi ikke har haft lejlighed til at diskutere, fordi det endnu ikke er udmøntet i lovforslag?

Det er baggrunden for, at vi har stillet forespørgslen til ministeren.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg beklager, at vi vel kommer til at sige noget, vi har sagt én gang tidligere, for selv om den kommunale økonomi er en stor verden, så er det jo altså inden for et begrænset område. Jeg vil alligevel prøve på at sige lidt i sammenhæng, for jeg tror da, som det bliver sagt af hr. Lenger, at det kan være nyttigt at se det i sammenhæng: hvad er bevæggrundene for de overvejelser, regeringen gør sig?

Det, der er baggrunden for regeringens politik over for kommunerne, er den økonomiske udvikling, der har været i 1970'erne. Fra 1970 til 1981 voksede de kommunale udgifter fra at udgøre knap en fjerdedel af den samlede værdi af produktionen her i landet til at udgøre over en tredjedel. Samtidig steg det kommunale skattetryk med ca. 50 pct. Man kan ikke laste kommunerne for, at det gik sådan, for de handlede i ganske nøje overensstemmelse med skiftende regeringers ønske om at forbedre så dette, så hint serviceområde.

Bloktilskuddene blev dengang sat i vejret, men kun i de tilfælde, hvor kommunerne overtog opgaver fra staten, ikke i de talrige situationer, hvor de fik pålagt at gøre noget nyt eller gøre tingene bedre. Derfor måtte skattetrykket stige.

Denne udvikling kan imidlertid ikke fortsætte. Underskuddene på betalingsbalancen og de offentlige finanser nødvendiggjorde en standsning af den stigende vækst. Stabiliteten i de kommunale udgifter er først kommet, da denne regering indførte en fast styring med rammer for den kommunale økonomi gennem henstillingerne om uændret skat og den regulering af bloktilskuddene, vi har set. Regeringen har, som jeg har sagt det nogle gange i dag, et klart mål for de kommende års